

Програма комплексної допомоги Україні

Під час засідання Комісії Україна – НАТО на рівні глав держав і урядів, що проходило у Варшаві 9 липня 2016 року, було ухвалено Програму комплексної допомоги (ПКД) Україні. ПКД має на меті зміцнити і розширити підтримку України з боку НАТО. Вона також зробить Україну стійкішою, забезпечить її спроможність краще гарантувати свою безпеку і запроваджувати у життя необхідні реформи, насамперед реформування національних структур безпеки і оборони.

Витоки і цілі

У 2014 році в Україні було дано старт всеохоплюючому огляду структур безпеки і оборони. Запровадженню процесу сприяли радники НАТО під егідою Представництва НАТО в Україні. У 2015 році було ухвалено Стратегію національної безпеки України, після чого, у 2016 році, було затверджено Дорожню карту оборонної реформи – Стратегічний оборонний бюлетень. Україна проголосила про своє бажання реформувати власні Збройні сили відповідно до стандартів НАТО і досягти їх оперативної сумісності з військами Альянсу до 2020 року. Одним із першорядних завдань Програми комплексної допомоги Україні є підтримати країну щодо досягнення поставлених нею цілей.

Від стратегії до практичної реалізації

Під егідою Представництва НАТО в Україні, а також у рамках діяльності Спільної робочої групи з питань оборонної реформи, держави – члени Альянсу і надалі надаватимуть Україні дорадчу допомогу на стратегічному рівні з питань реформування структур безпеки і оборони й розбудови інституцій у цій галузі. Серед ключових галузей – демократичний і цивільний контроль над Збройними силами і структурами безпеки, а також розбудова ефективних і дієвих структур безпеки і оборони. До того ж Україна і НАТО приділятимуть увагу економічним аспектам оборонної реформи у рамках діяльності Спільної робочої групи з питань економічної безпеки. У ПКД міститься понад 40 заходів цілеспрямованої допомоги у ключових галузях. Ці заходи взаємно доповнюватимуть зусилля на стратегічному рівні і сприятимуть підвищенню здатності України ефективніше гарантувати власну національну безпеку.

Цілеспрямовані заходи на підтримку України

Розбудова потенціалу і установ

Заходи, що запроваджуватимуться у рамках ПКД, мають на меті зміцнення демократичного контролю, насамперед посилення ролі Верховної Ради України і громадянського суспільства, просування реформування установ безпеки і оборони, вдосконалення системи професійної військової освіти в Україні, а також сприяння доброчесності і справедливому управлінню у структурах безпеки і оборони України. Чільні програми НАТО із розбудови потенціалу і установ для держав-партнерів сприятимуть досягненню ними спільно поставлених цілей у цій галузі, спираючись на єдині стандарти і принципи, що вживаються у рамках НАТО. Серед них – програми, які запроваджує Представництво НАТО в Україні, Процес планування та огляду сил (ППОС), Програма вдосконалення військової освіти, Програма сприяння доброчесності і Програма професійного розвитку. Проект Цільового фонду під проводом Норвегії із соціальної адаптації колишніх військовослужбовців сприятиме розвитку дієвої системи управління кадрами у Збройних силах України. Заходи у рамках військового співробітництва присвячуватимуться досягненню оперативної сумісності, освіти і підготовці персоналу.

Командування, управління, зв'язок і комп'ютеризація (C4)

НАТО допоможе Україні щодо реорганізації і модернізації структур і потенціалу у галузі командування, управління, зв'язку і комп'ютеризації (C4), про що йдеться у Стратегічному оборонному бюлетені. Такі заходи мають на меті сприяти досягненню оперативної сумісності із силами НАТО, щоб Україна могла краще брати участь у навчаннях і операціях під проводом Альянсу, а також підвищенню здатності України гарантувати власну безпеку і оборону. Проекти, що запроваджуються за сприяння Цільового фонду C4 під проводом Канади, Німеччини і Великої Британії, сприятимуть досягненню цих цілей. Здатність України реагувати на інциденти у повітрі вдосконалюватиметься у рамках Регіональної програми безпеки повітряного простору. Втілюються також інші ініціативи, спрямовані на забезпечення надійної системи командування і управління й поліпшення обізнаності з ситуацією у Збройних силах України, зокрема, шляхом організації обміну знаннями і досвідом між фахівцями України і НАТО.

Матеріально-технічне забезпечення і стандартизація

Запровадження логічної, узгодженої й ефективної єдиної системи матеріально-технічного забезпечення становитиме невіддільну складову реформування Збройних сил України. У рамках ПКД досягненню стратегічних цілей, які було сформульовано на політичному рівні, сприятиме робота щодо виконання Цілей партнерства згідно з Процесом планування і огляду сил, а також реалізація проектів під егідою Цільового фонду із матеріально-технічного забезпечення і стандартизації під проводом Чеської Республіки, Нідерландів і Польщі. На основі висновків аналізу стратегічних недоліків, що тривав протягом 2015 року, у рамках проекту Цільового фонду, виходячи з наявного потенціалу, будуть розроблені ініціативи на підтримку довготермінових здобутків, причому пріоритетними напрямками стануть вдосконалення мережі постачання і управління у галузі стандартизації.

Оборонно-технічне співробітництво

Діяльність у цій галузі передбачає заходи щодо підвищення оперативної сумісності обладнання і військової техніки між Україною і НАТО, а також розвиток потенціалу України у галузі кодифікації. Досягненню завдань ПКД у цій галузі сприятиме поточна робота під егідою Спільної робочої групи з питань оборонно-технічного співробітництва, а також проект Цільового фонду із матеріально-технічного забезпечення і стандартизації. До того ж Спільна робоча група з питань оборонно-технічного співробітництва надає Україні дорадчу допомогу у контексті трансформації національної оборонної промисловості.

Кіберзахист

У 2016 році в Україні було ухвалено нову Стратегію кібернетичної безпеки. НАТО сприятиме її втіленню у життя, а також допоможе Україні розвинути технологічний потенціал реагування на кібернетичні загрози. На підтримку ПКД також діятиме проєкт Цільового фонду у галузі кіберзахисту під проводом Румунії, у рамках якого забезпечується обладнання і підготовка персоналу з метою вдосконалення спроможності України реагувати на комп'ютерні інциденти.

Енергетична безпека

Енергетична безпека становить вагомий складову Стратегії національної безпеки України. У рамках ПКД цьому питанню також буде приділено увагу. Йдеться насамперед про допомогу з боку НАТО щодо вдосконалення захисту основних об'єктів інфраструктури шляхом обміну інформацією про передову практику, а також проведення навчань і тренувань. Втіленням відповідних проєктів у цій галузі керуватиме Центр передового досвіду у галузі енергетичної безпеки, розташований у Вільнюсі (Литва).

Медична реабілітація

Про мету створення ефективної системи медичного обслуговування для Збройних сил України на основі євроатлантичного досвіду заявлено у Стратегічному оборонному бюлетені України. У рамках ПКД НАТО сприятиме Україні у досягненні цієї мети, насамперед у наданні допомоги щодо лікування поранених українських військовослужбовців. Під егідою проєкту Цільового фонду у галузі медичної реабілітації НАТО допомагає Україні підвищити стандарти медичного обслуговування і гарантувати якісні послуги медичної реабілітації поранених чоловіків і жінок-військовослужбовців на тривалу перспективу. Проєкт Цільового фонду у галузі медичної реабілітації під проводом Болгарії спрямовано на забезпечення безпосереднього лікування поранених українських військовослужбовців, щоб вони могли якомога швидше отримати доступ до послуг медичного лікування і психологічної підтримки, а також розбудову власне українських лікувальних і реабілітаційних закладів.

Протидія саморобним вибуховим пристроям, утилізація вибухових боєприпасів і розмінування

Перед Україною стоїть проблема протидії саморобним вибуховим пристроям і утилізації вибухових боєприпасів. У рамках ПКД НАТО взяла на себе зобов'язання допомогти Україні набути необхідного потенціалу і здатності реагувати на ці виклики. Буде запроваджено спеціальний проєкт Цільового фонду із протидії саморобним вибуховим пристроям і утилізації вибухових боєприпасів з метою втілення у життя конкретних заходів у цій галузі. Щодо гуманітарного розмінування, Україна може покластися на проєкт із розбудови потенціалу під егідою програми НАТО «Наука заради миру і безпеки». Сумною спадщиною радянської військової присутності на території України і надалі опікуватимуться проєкт Цільового фонду із утилізації звичайного озброєння, стрілецької зброї, легкого озброєння і протипіхотних мін під проводом США і проєкт Цільового фонду зі знищення радіоактивних джерел на території колишніх радянських військових об'єктів під проводом Німеччини.

Наука і безпека

Програма НАТО «Наука заради миру і безпеки» (НМБ), у рамках якої Україна є найбільшим отримувачем грантів НАТО, сприятиме втіленню у життя цілей ПКД у цій галузі. Проєкти НМБ в Україні присвячено широкому колу нових викликів у галузі безпеки, таких як боротьба з тероризмом, передові технології, кіберзахист, енергетична безпека, а також захист від хімічних, біологічних, радіологічних і ядерних (ХБРЯ) речовин. Флагманським проєктом під егідою ПКД в Україні стане розвиток національної системи телемедицини і парамедицини.

Стратегічні комунікації

Створення і розбудова потенціалу стратегічних комунікацій у галузі оборони і безпеки проголошено одним із пріоритетних завдань уряду України згідно зі Стратегічним оборонним бюлетенем України і становитиме елемент національної міжвідомчої системи стратегічних комунікацій. НАТО сприятиме розвитку спроможності України у цій галузі, що позитивно вплине як на урядові установи, так і на громадянське суспільство. Це відбуватиметься, зокрема, шляхом запровадження у життя Дорожньої карти партнерства у галузі стратегічних комунікацій між Україною і НАТО.

Протидія гібридній війні

З огляду на розвиток загроз, що походять від методів ведення сучасної гібридної війни, у рамках ПКД Україна і НАТО вирішили створити платформу для здійснення аналізу набутого досвіду гібридної війни в Україні.

Реформування Служби безпеки України

Завдання щодо реформування національної Служби безпеки включено до Стратегії національної безпеки України. НАТО сприятиме відповідним реформам, насамперед із забезпечення цивільного демократичного контролю над ними.

Планування на випадок надзвичайних станів цивільного характеру

У рамках ПКД НАТО сприятиме Державній службі з надзвичайних ситуацій України щодо розвитку спроможності й потенціалу у галузі захисту цивільного населення і надання гуманітарної допомоги, ґрунтуючись на діяльності Євроатлантичного центру координації реагування на катастрофи (ЄАЦКРК).

Управління громадської дипломатії НАТО - служба преси та ЗМІ

Тел.: +32(0)2 707 5041

Ел. адреса: moc@hq.nato.int

Слідуйте за нами: [@natopress](https://twitter.com/natopress)

www.nato.int